Çokkültürlü Yeterlilik Alg?lar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çokkültürlü Yeterlilik Alg?lar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19300

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çokkültürlü Yeterlilik Alg?lar? Ölçe?i (ÇYÖA), bireylerin farkl? kültürel gruplarla etkile?im kurma ve onlara yönelik hizmet sunma konusundaki alg?lanan yeterliliklerini ölçmek amac?yla 2011 y?l?nda Ba?bay ve Ka?n?c? taraf?ndan geli?tirilmi? öz bildirime dayal? bir ölçektir. Ölçek, 41 maddeden ve **Bilgi**, **Fark?ndal?k** ve **Beceri** olmak üzere üç alt boyuttan olu?maktad?r. Yap?lan faktör analizi ile yap? geçerlili?i desteklenmi? olup, genel Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s? 0.95 gibi oldukça yüksek bir de?erde bulunmu?tur. Bu ölçek, özellikle e?itim ve psikolojik dan??manl?k alanlar?nda bireylerin **çokkültürlü yeterlilik** düzeylerini de?erlendirmek için güvenilir bir araç olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Çokkültürlülük, Çokkültürlü Yeterlilik, Alg?, Psikolojik Ölçme, Ölçek Geli?tirme, Faktör Analizi, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Ba?bay, A., Ka?n?c?, D. Y.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin **çokkültürlü yeterlilik** alan?ndaki kendilerini alg?lama biçimlerini ve bu alandaki yetkinlik düzeylerini kapsaml? bir ?ekilde belirlemektir. Özellikle kültürel çe?itlili?in yüksek oldu?u e?itim ve hizmet sektörlerinde, profesyonellerin kendilerini ne ölçüde yeterli ve haz?rl?kl? gördüklerinin tespit edilmesi, mesleki geli?im programlar?n?n ve müfredat?n ?ekillendirilmesi aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Yap?

Çokkültürlü Yeterlilik Alg?lar? Ölçe?i, çokkültürlü yeterlili?in üç temel bile?enini yans?tan 41 madde ve üç alt boyuttan olu?maktad?r. Bu boyutlar, bireyin kültürel olarak yetkin davran?? sergilemesi için gerekli olan bili?sel, duyu?sal ve beceriye dayal? alanlar? kapsamaktad?r:

Bilgi: Farkl? kültürler, gruplar ve dünya görü?leri hakk?ndaki kuramsal ve olgusal bilgiyi ne kadar edindi?ine dair alg?lar? ölçer.
Fark?ndal?k: Ki?inin kendi kültürel de?erleri, önyarg?lar? ve varsay?mlar? hakk?ndaki içgörüsünü ve kültürel farkl?l?klara kar?? gösterdi?i hassasiyeti de?erlendirir.
Beceri: Kültürel olarak uygun ve etkili müdahale stratejilerini uygulama yetene?ine dair alg?lanan yeterlili?i kapsar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in bilimsel geçerlili?ini kan?tlamak amac?yla kapsaml? psikometrik çal??malar yap?lm??t?r. En önemli geçerlilik kan?t?, ölçe?in kuramsal yap?y? ne derece yans?tt???n? gösteren yap? geçerlili?idir. Bu amaçla, ölçek maddelerinin faktör yüklerinin belirlenmesi ve boyutland?r?lmas? için faktör analizi uygulanm??t?r. Analiz sonuçlar?, ölçe?in öngörülen üç boyutlu yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermi? ve ölçe?in **çokkültürlü yeterlilik** alg?lar?n? ölçmekte geçerli bir araç oldu?unu teyit etmi?tir.

Güvenilirlik

Çokkültürlü Yeterlilik Alg?lar? Ölçe?i, yüksek düzeyde güvenilirli?e sahiptir. Ölçe?in 41 maddesinin iç tutarl?l???n? de?erlendirmek için **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplanm??t?r. Ölçe?in tümü için elde edilen iç tutarl?l?k katsay?s? 0.95 olarak belirlenmi?tir, bu de?er ölçe?in mükemmel bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Alt boyutlar?n güvenilirlik katsay?lar? da kabul edilebilir düzeyin oldukça üzerindedir:

"Beceri" alt boyutu için iç tutarl?l?k katsay?s?: 0.91
"Fark?ndal?k" alt boyutu için iç tutarl?l?k katsay?s?: 0.85
"Bilgi" alt boyutu için iç tutarl?l?k katsay?s?: 0.87

Elde edilen tüm bu de?erler, bu ölçe?in, bireylerin kültürel yeterlik alg?lar?n? ölçme konusunda son derece güvenilir bir ölçme arac? oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal temelini ortaya koymak amac?yla faktör analizi yürütülmü?tür. Analiz, ölçekteki maddelerin yap? geçerlili?ini destekleyecek ?ekilde üç ayr? boyutta (Bilgi, Fark?ndal?k, Beceri) grupland???n? göstermi?tir. Bu faktör yap?s?, ölçe?in kuramsal çerçevesiyle tam olarak örtü?mekte ve ölçe?in farkl? yeterlilik alanlar?n? ayr??t?rabildi?ini göstermektedir. Faktör yükleri, her bir maddenin kendi alt boyutu içerisindeki güçlü ve anlaml? katk?s?n? do?rulam??t?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme (Öz Bildirime Dayal? Psikolojik Ölçek)

Format: 41 maddeden olu?an, 3 alt boyutlu Likert tipi derecelendirme ölçe?i.

Mevcut Dil: Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri ve ilgili meslek gruplar?ndan yeti?kinler.

Ya? Grubu: Yeti?kin

Popülasyon Detaylar?: Geli?tirme a?amas?nda E?itim Bilimleri alan?nda ö?renim gören üniversite ö?rencileri üzerinde çal???lm??t?r.

Test Metodolojisi: Üçlü derecelendirme sistemi kullan?lmaktad?r:

Uygun
K?smen Uygun
Uygun De?il

Anahtar Kelimeler

Kültürel Yetkinlik, Psikometri, Ö?retmen Yeterlili?i, E?itim Psikolojisi, Çokkültürlü Yeterlilik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan Kaynakta Yoktur.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: alper.basbay@ege.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Sa?lanan Kaynakta Yoktur.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2011 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya ticari amaçlarla kullan?m? için yazarlarla ileti?im kurulmas? gerekmektedir. ?leti?im için alper.basbay@ege.edu.tr adresi kullan?labilir.

Orijinal makaleye eri?im ba?lant?s?: google.com.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??dan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: cokkulturlu-yeterlilik-algilari-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Ba?bay, A. ve Ka?n?c?, D. Y.(2011). Çokkültürlü yeterlik alg?lar? ölçe?i: Bir ölçek geli?tirme çal??mas?. *E?itim ve Bilim, 36*(161), 199-212.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Çokkültürlü Yeterlilik Alg?lar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte belirtilmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM